

סלון הכתיבה של ענת עינהר מציג:

ספּוֹרֵי יָם מ'ס' 1

פברואר 2020

תמי שני
לילי ויקו

ג'וי ויזי אמס
ה'ט'ניקל

**סְפִיָּוָה! הוּא מְגִזִּין דו-חודשי מְבִית הַיּוֹצֵר
שֶׁל סֵלּוֹן הַכְּתִיבָה שֶׁל עֵנַת עֵינָהָ. בְּכֹל גִּילּוֹן
שֶׁל סְפִיָּוָה יֵרָאוּ אֹר לְרֵאשׁוֹנָה זֹג סִיפּוּרִים
בְּעִבְרִית: הַרְאֵשׁוֹן, סִיפּוּר קֶצֶר מִן הַסְּפָרוֹת
הָעוֹלָמִית שִׁיתוּרְגָם מְאֻנְגָלִית עַל-יָדֵי; הַשְּׁנִי –
סִיפּוּר שֶׁנִּכְתַּב בְּמַסְגֶּרֶת הַסֵּלּוֹן לְכְתִיבָה, וּמוֹדֵפֵס
כֵּאֵן לְרֵאשׁוֹנָה.**

**לְחַיֵּי הַסִּיפּוּרִים וְאוֹהַבֵי הַסִּיפּוּרִים!
עֵנַת**

אֵירוּרִים : עֵנַת עֵינָהָ, הַלְלֵי עֵינָהָ, יַעֲרָה עֵינָהָ

ג'וי ויליאמס
הפגישה

ג'וי ויליאמס נולדה במסצ'וסטס בשנת 1944 ופרסמה עד כה רומנים, סיפורים קצרים ומסות. היא לימדה כתיבה יוצרת באוניברסיטאות ביוסטון, פלורידה, איוהו ואריזונה. שכל יצירותיה זכו לפרסים ושבחים רבים והניו יורק טיימס תיאר את כתיבתה כ"מיזנתרופיות גאונית". הניו יורק טיימס (The excursion), המובא כאן לראשונה בעברית, ראה אור בקובץ Taking care משנת 1982.

ג'ני משקרת קצת. היא רק ילדה קטנה, ילדה עם פחדים. היא מפחדת שציפורים יעופו מתוך האסלה. זרזירים עם כנפיים שחורות חלקלקות. היא מפחדת מעצים ודגים ומעצמות בבשר. היא משקרת קצת אבל זה לא נחשב רציני. לפעמים נדמה שהיא שוכחת איפה היא. היא אבודה במקום שאיננו הילדות שלה. לפעמים היא תגיד למישהו, גברת קוגן שבגן הילדים קפטן דייווי, למשל, שאמה מתה, אביה מת, שהכלב שלה, טונטו, אפילו הוא מת. היא תגיד שאין לה צעצועים, שהיא חיה במחיצת מכונות שהיא לא יודעת להפעיל, שהיא גרה בבית בלי חלונות, בלי נוף לרחוב, שהיא חיה עם זרים. היא צריכה להבין הכל בעצמה.

מסכנה גברת קוגן! היא טופחת על כתפה של ג'ני. ג'ני לובשת שמלות יפות ויקרות עם סניקס כחולות. זה משווה לה רושם נפלא. יש לה שיער בלונדיני שצונח על מצח די נמוך ופנים מעניינים, משתנים. היא עושה הכל מהר מדי. היא ממהרת לשעת הרחצה ולשעת הארוחה ואפילו לישון. היא ישנה בדחיפות באנחות עמוקות, מכירות את הלב. מהירות שכזאת איננה הכרחית. כאילו היא נחפזת קדימה, לפגוש אפילו את הזכרונות שלה.

ג'ני לא כל כך טובה בלשחק. כשהאחרים משחקים היא נטועה במקומה. היא עומדת כשבטנה בולטת החוצה, מתבוננת באחרים במבט צונן, שקוע פנימה. לפעמים משהו מסיח את דעתה, אולי איזו קריאת חירום או צעקה, והיא נרעדת בבהלה, בסקרנות. עיניה החומות גדושות בבלבול. היא נתקפת בחיורון או מאדימה מאוד. כן, לפעמים יש לג'ני ימים רעים. העפרונות מתים, הנדנדות מתות, אפילו ג'וני לואיס הקטן, שיושב בסבלנות רבה על המחצלת בהפסקת האוכל, אפילו הוא ימות. הוא צמא וגברת קוגן נותנת לו כוס מיץ, ג'ני שמחה בשבילו.

"אני כל כך שמחה שג'וני לוואיס קיבל את המיץ שלו!" היא צווחת. גברת קוגן המסכנה. הילדה הזאת היא תעלומה.

"אני לא אוהבת לשחות," ג'ני אומרת לה, אף שגברת קוגן לא לוקחת את הקבוצה הקטנה שלה לשחות. היא לוקחת אותם לטיול. למטה עד לפינה, שם עובר האוטובוס של בית הספר, שמסיע את הילדים הגדולים. "אולי תאהבי את זה כשתגדלי קצת, כשקצת תשתפרי בזה," אומרת גברת קוגן.

ג'ני מטלטלת את ראשה. היא חושבת על כל העירום, נטחן ומתנודד ומתנגש בה במים השטוחים, החמימים, האפלים. היא אומרת את זה בקול רם.

"אוי, חמודה שלי," אומרת גברת קוגן.

"אני לא מבינה בשחייה," אומרת ג'ני.

אביה של ג'ני אוסף אותה בארבע. תמיד יש לו מתנה בשבילה, והיום זה שעון יד. זה רק שעון צעצוע, אבל יש בו חלקים זזים והיצרן קובע שאם לא ישתמשו בו ברשלנות, הוא יחזיק מעמד יפה.

גברת קוגן אומרת לאביה של ג'ני, "כל הילדים מבלפים קצת. זה הטבע שלהם. החיים שלהם לא תואמים את המגבלות שמוטלות על החוויות שלהם."

ג'ני לא חשה חוסר ביטחון ממשי בשעה שגברת קוגן מדברת, אבל היא קצת חרדה. היא ליד גבר. הריח שלה לא כל כך טוב. בחוץ, גברים אחרים מכים במקלות את הדלת הנעולה. "לנה," הם קוראים. "לנה."

אביה של ג'ני מזעיף פנים אל גברת קוגן. הוא אינו מעוניין לתת את הדעת על כך שג'ני משקרת. אמירת שקר, מבחינתו, משמעה נטילת סיכון נורא. זה מסכן את השליטה, את שלוות הנפש, את ההכרה העצמית, אולי אפילו את הקבלה הנכונה של האהבה. הוא אדם מתחשב, שקול דעת. הוא אוהב את ילדתו היחידה. הוא מייחל לה שתעבור בבטחה דרך העולם. הוא אינו מעוניין להכיר בכך שהשקרים מספקים קצב ומבנה לחייה של ג'ני, ואמירת האמת עוד לא הוכיחה לה את כוחה. הדמיון של ג'ני מדכא אותו. הוא מזהה בו איזה תנאי קצר מועד.

ג'ני רצה למכוננית. אביה לא לידה. הוא מאחוריה. לפתע הילדה נוכחת בזה ומעיפה מבט לאחור לתפוס אותו בעיניה. הנה שוב, היא מצליחה.

אמה של ג'ני במושב הקדמי, סוקרת את רשימת המכולת שלה. ג'ני מנשקת אותה ומראה לה את השעון הגדול והצבעוני. ילדה קטנטנה יושבת על נדנדה על לוח השעון. כשג'ני מותחת את הקפיץ, הילדה מתחילה להתנדנד, השעון מתחיל לרוץ.

ג'ני יושבת מאחור. המכוננית יוצאת אל הרחוב. היא שומעת איזו אמא בוכה איפה שהוא. איזו אמא שקוראת, "הו, חזרי ותני לי לנדנד אותך על הנדנדה הקטנה שלך!"

ג'ני לא אומרת כלום. היא מונעת בידי אנרגיות בין-כוכביות. רגש של אהבה, מבחינתה, לא יתיר לה בחירה חופשית בייעודה. זה יהיה גילוי של החלק הגורלי ביותר שלה. היא עם גבר. כשהוא מנשק אותה, הוא מכסה את גרונה בידו. הוא משפשף את אצבעותיו ברפרוף במורד הגידים שבצווארה. הוא אווז בצווארה בידו הגדולה ומנשק אותה שוב ושוב.

"סובין צימוקים או צ'יריוס", שואלת אמה של ג'ני. "צ'דר או שוויצרית?"

ג'ני היא רק ילדה קטנה. היא דואגת שלא תהיה מספיק ריבה, שלא יהיו מספיק עוגיות. כשהיא מסתובבת עם אמה בסופרמרקט, היא טופפת בעצבנות על זרועה של אמה.

עכשיו, בבית, ג'ני קוראת. היא מתקדמת מאוד בקריאה. כאשר גילתה לראשונה שהיא יכולה לקרוא, היא לא סיפרה על כך לאיש. המלים לבשו עומק של חיות סבלניות, הרות אסון, ובמשך זמן מה ג'ני חיה איתן לבדה בזהירות רבה. אולם כעת כולם נוכחו לדעת שהיא יודעת לקרוא, והם גאים בה מאוד. ג'ני קוראת בעיתון שבסן לואיס אוביספו שבקליפורניה, נערה בת שבע עשרה יצאה מחנות בגדים, הביטה סביבה בפלצות, צווחה ומתה. בעיתון נמסר כי מספר שנים קודם לכן, אחותה של הילדה התעוררה השכם בבוקר, השמיעה צווחה מחרידה ומתה. העיתון מדווח כי ההורים חוששים כעת לרווחתן של שתי בנותיהם האחרות.

נשים סובלות מאובדנו של סוד שהיה גלוי פעם. ג'ני עוד תבין את זה ביום מן הימים. לעת עתה היא רק חושבת, ממה נשים חרדות כל כך?

ג'ני קמה והולכת לחדרה. דוב פרווה מונח על השידה שלה. היא לוקחת אותו למטבח ונותנת לו קצת מיץ תפוזים. אחר כך היא לוקחת אותו לשירותים ומניחה אותו על מושב האסלה לרגע. אחר כך היא משכיבה אותו במיטה.

ג'ני מתעוררת בבכי באמצע הלילה וממהרת אל חדרם של הוריה. היא לא יודעת מה השעה; היא לא בטוחה שהם יהיו שם. כמובן שהם שם. ג'ני היא רק ילדה. על השולחן בצד המיטה מונחים משקפי הקריאה של אמה ואגרטל קטן עם ציפורני חתול. ססגוניים מאוד, צהובים, אדומים וכתומים. הוריה סבלניים מאוד. היא ילדה קטנה רגילה עם פחדים, עם סיוטים. סיוטים אינם מזיקים באמת, זאת אומרת, הם לא ישבשו את חייה. היא פוחדת שהיא גדלה, שתגדל יותר מדי. היא חוזרת לחדרה רגועה יותר, מחזיקה בידה את אחד הפרחים הקטנים.

האיש אוהב פרחים, על אף שהוא לא אוהב את הילדותיות של ג'ני. הוא פושט את שמלת הכותנה הקלושה של ג'ני. הוא מניח את הפרחים בין שדיה, בין רגליה. הבית מלא בפרחים. במקסיקו ביום המתים. מיליוני ציפורנים נארגו בשטיחים והונחו על הקברים. הפה של ג'ני כואב, הבטן שלה כואבת. כן, הגבר לא אוהב את הילדותיות שלה. הוא כורע לצדה, ידיו על מותניה, ומכריח אותה להביט בפניו הריקים, החמימים. אלה פנים נעריים מאוד, הגם שאין ספק שהוא לא צעיר עוד. ג'ני ראתה אותו בצעירותו, שתוי, כחול עיניים. זה לא משנה. הוא לא מזדקן. היו לו בעברו אהבות אחרות והוא נהג בכולן באותה צורה. איך לא? למרות זאת, ג'ני יודעת שהיא נוצרה איתו באותה נשימה, שכל מה שקדם לו אינו אלא נוסטלגיה. למרות זאת, ישנם מכתבים לנמענים שונים עם כתובות כאלה ואחרות, כמדומה. המכתבים האלה לא יישמרו. זה לא הזמן, אבל הם כאן עכשיו, פזורים לכל עבר, מעורבבים בין הצעצועים. ג'ני קוראת אותם כמתוך חלום. זאת ג'ני! כמו בחלום, היא הגיונית פחות אבל חוש השיפוט שלה חד יותר.

"לא שאר כאן. זה קבר, העיר הזאת, והרחובות מלאים בזונות, נשים עם עכברים חיים או נחשים או דגים בעקבי הפלסטיק השקופים של הנעליים שלהן. מוות וזונות בכל מקום, הולכים בנעליים המבריקות הנוראות האלה."

כמה תתעצב אמה של ג'ני אם תראה את המכתב הזה! היא נכנסת אל חדרה של הילדה בבוקר ועוזרת לה לשרוך את הנעליים.

"ככה את עושה את זה," היא אומרת, מצליבה את השרוכים, "ואז את עושה ככה, את עושה פה אוזן של ארנב, תסתכלי."

אמה מושיבה אותה על ברכיה בשעה שהיא מלמדת אותה לקשור את השרוכים. לג'ני אין סבלנות. היא רוצה לבכות כשהיא מביטה באצבעותיה הנחושות של אמה. כתונת הלילה של ג'ני לחה מזיעה. אמה פושטת אותה וניגשת לכיור, שם היא מכבסת אותה בסבון מתוק וריחני. אחר כך היא מכינה את ארוחת הבוקר של ג'ני. ג'ני לא רעבה. היא מוציאה את האוכל החוצה ומפזרת אותו על האדמה. הדשא מכסה עליו. ג'ני חוזרת לחדרה. הכל מסודר יפה. אמה הציעה את המיטה. ג'ני מוציאה הכל מחדש, את תנור הצעצוע שלה ואת מכונת הכתיבה ואת הטלפון, את הבובות והמכונות, את הרהיטים של בית הבובות היקר הזעיר. הכל שם: ארוחת הנזיד הקטנטנה שעשויה מעיסת נייר, מנורות, שטיחים, כן העצים של האח, מניפות, הכל. המזווים מלאים בלחם צעצוע, בריכת הצעצוע מלאה במים.

פניה של ג'ני מתוחים ואפופים סוד. היא יודעת הכל, אבל כמה שרירותי וחסר תכלית הוא הידע שלה! מפני שכל מה שיש לה זו תשוקה; תמיד היתה לה תשוקה אך ורק לזה,

למאהב החלקלק, השקט שלה. הוא כל כך קר וכל כך מספק כי אין בו שום גילוי. היא הולכת למיטה ומתכרבלת לידו. הוא חושך והיא אור. אין גוונים והצללות בעולמה של ג'ני. הוא עץ גבוה ואפל שנטוע בלילה העיקש, והיא הלהבה הדולקת אחריו - נרעדת, שקופה. הם באוקסאקה. אם יפתחו את התריסים הם יראו את עיר האבן. העיירה בנויה מאבן רכה, ירוקה וחיוורת, כאילו ירד עליה גשם במשך מאות שנים. צללים בדמות גברים צונחים מהבניינים. הכל צונן, נרקב. בשווקים, הפירות זרועים בחרוזי מים; גולגולות הנוצות השבריריות של הציפורים לחות למגעם.

האיש מחליק את שערה מאחורי אוזניה. היא לא כל כך יפה עכשיו. פניה אינם שווים, עיניה עצומות.

"את ישנה," הוא אומר. "את עושה איתי אהבה בשנתך."

היא שום דבר, שום מקום. יש בזה משהו נפלא, בדרך שבה הוא אווז בגרונה עכשיו. לחץ כל כך מוכר. היא כמהה לזה. אבל הוא מרפה ממנה. הולך.

ג'ני מעמידה פנים שהיא ישנה. היא משחקת משחק שבו היא ישנה. היא מוקסמת משנתה, היכן שהכל מתרחש כאילו אינו כך. שום דבר אינו נסתר. על נייר המכתבים של המנהל של בית המלון כתוב:

אין את מי להאשים. חייגו 228

היא יושבת ליד מכתבה קטנה, שותה בירה וקוראת. היא קוראת על האצטקים. היא מביטה בתלזולתאותל, אלת הזוהמה והפריון, הרגש האנושי, האהבה המינית והווידוי. ג'ני זקופה בכסאה. צווארה ארוך, שלם, מלא חן. אבל נשימתה כבדה. האוויר הגבוה והצלול כאן גורם לה להתנשף. גם האיש מתנשם בשעה שהוא מטפס במדרגות האבן התלולות של העיירה. הוא מעשן יותר מדי. בלילה, כשהם חוזרים משתייה מרובה, הוא משתעל ויורק כתמי דם על מראת האמבטיה. יש דם על האריחים, על כיור הרחצה. ג'ני סוגרת חזק את פיה כשהיא שומעת אותו משתנק. הנשימה היא מחוצה לה, מגורשת, לא מועילה. היא עומדת לצד האיש כשהוא משתעל. אין הרבה דם אבל נדמה שהוא בכל מקום, מאוחר בלילה, אחרי שהם שתו, בכל מקום פרט לבגדיו של האיש. הוא לבוש ללא דופי. תמיד בחליפה אפורה וקלילה ובחולצה לבנה. יש לו שתי חליפות

ושתיהן אפורות ויש לו כמה חולצות וכולן לבנות. תמיד אותו הדבר. גם במערומיו, באונו, הוא חלק, פרווני, סגור. בעיניה הוא פשוט. אין עוד נתיב ללכת בו. הוא מציע לה את המוות שבסטריליות שלו. המיניות שלו היא מקור הנביעה של החיים, וקללתו היא מוות. הוא לא מציע לה דבר מלבד מותו.

היא שוטפת את ידיה ומנגבת את המראה. היא לא באמת מסוגלת לדמיין אותו מת. היא רק ילדה שמחבקת את רגעי המשבר של האישה. המוות שהיא רואה הוא מותה שלה בריקותו של האיש. והוא ממלא אותה בזה. הוא מציף אותה בריקנות. היא אוחזת בשערו העבה, המתארך. היא מרגישה כאילו היא מרחפת בשערו, נופלת בדרך נס הרחק מסכנה ואל תוך המוות. סוף-סוף היא בטוחה.

"ג'ני, ג'ני, ג'ני," קוראת אמה.

"אני רוצה תינוק," אומרת ג'ני. "יכול להיות לי תינוק?"

"כמובן," אמה אומרת, "כשתהיי ילדה גדולה ותתאהבי."

ג'ני תכתוב על נייר המכתבים של מנהל בית המלון:

הדרישה לאהבה וההגנה העצמית סותרות הן.

האיש מביט מעבר לכתפה. הוא חסר מנוחה, רוצה כבר להתחיל. הם נוסעים למרחצאות שמחוץ לעיר, בהרים. מפל נשפך לתוך אגן אבן ארוך שמחומם באופן מלאכותי. זה מועדון פרטי, גדוש באמריקאים ובמקסיקנים עשירים. כשג'ני והגבר מגיעים למרחצאות, הם הולכים תחילה לתא אבן צר, שם הגבר מתפשט. הוא תולה את בגדיו בקפידה על ווי העץ הקבועים באבן. ג'ני משקיפה החוצה, שם רועה סוס ערמוני, קשור באפסר ארוג ארוך. מים זורמים על צלע הגבעה. הדשא דליל. המים נוצצים סביב פרסות הסוס. האיש מרחיק את ג'ני מהחלון ומתחיל להפשיט אותה. היא כמו ילדה קטנה עם איברים פשוטים מאוד. הוא מגלגל את מכנסיה מטה באטיות. הוא פושט מעליה את הסוודר. הוא עושה הכל לאט. בגדיה צונחים לרצפה הרטובה ממשוהו שמדיף ריח מתוק. ביד אחת, הגבר אוחז בזרועותיה בחוזקה מאחורי גבה. הוא לא עושה לה כלום. היא לא יכולה להריח אותו ואפילו לא לחוש בנשימתו. היא יכולה לראות את פניו, פנים קשוחים במקצת אבל לא מפחידים. לא מביעים שום אכזבה

כלפיה. היא מנסה להתקרב אליו, אבל אחיזתו בזרועותיה עוצרת אותה. היא מתחילה לרעוד. גופה חש בליטופיו, במגעו, אף שהוא לא עושה דבר. גופה מתחיל לפעום, לנוע לפי סגנון ההתעלסות שלהם. היא נהיית מבולבלת, חסרונו בה חזק כל כך.

מאוחר יותר האיש יוצא לבריכה. ג'ני שונאת את המרחצאות, אבל הם מגיעים הנה כמה פעמים בשבוע מתוקף רצונו של הגבר. היא מתלבשת ויוצאת לשפת הבריכה וצופה בגבר שוחה הלוך-חזור. יש כאן הרבה אנשים, עירומים או כמעט עירומים, מתמסרים בכדורי-רגל מיניאטוריים הלוך-חזור. היא רואה את הגבר אוחז בקרסוליה של אישה ומתחיל לגרור אותה תוך כדי משחק לאורך המים. האישה עונדת עגילי כסף. שיערה כסוף, שער הערווה שלה מכסוף. פיה לבן עטוי בכפור עבה. המים מקציפים על עורה בבוטות שקופות זערוריות. האישה צוחקת ומניפה את רגליה באחיזת מספריים סביב מותניו של הגבר. ג'ני רואה אותו מנשק אותה.

גבר אחר, מקסיקני, ניגש לג'ני. הוא חשוף חזה ולובש מכנסיים לבנים ונועל מגפיים גבוהים צהובים. בהיסח הדעת הוא צובט את פטמתו השמאלית בשעה שהוא מביט בה. "פורד גלקסי", הוא אומר לבסוף. הוא מוציא מכיסו טבעת של צרור מפתחות ומטלטל את ראשו אל ההרים.

"לא, ג'ני אומרת.

"גלקסי", אומר המקסיקני. "גלקסי. רוג'ו."

ג'ני רואה את המכונית, המעטפת האדומה שלה קרה בהרים השחורים, משוחה לאורך נוף הסלעים וצמחי האגבה העקרים. משוחה הלאה, איתה בפנים, עוברת חרש. "לא, היא אומרת.

היא שונאת את המרחצאות. האריחים בקרקעיתה של הבריכה מסודרים בצורת ציפור, אנפה שרגליה דקות וראשה ענקי ושטוח. עכשיו אהובה עומד דומם במים, צופה בה, משועשע.

"ג'ני, אממה צוחקת. "את כזאת חולמנית. תרצי לצאת לאכול ארוחת ערב בחוץ? את ואבא ואני יכולים ללכת למסעדה שאת אוהבת."

כי זה רק הקיץ. זה כל מה שזה, וג'ני רק בת חמש. בבית שהם שוכרים במרתה'ס ויניארד, דוגית מקובעת בין הקורות שבחדר האורחים. בעל הבית אמור לבוא ולהוריד אותה משם ולקחת אותה, אבל הוא לא בא.

ג'ני מוצאת לה מקום מתחת לדוגית ומפזרת את אוסף הצדפים שלה על רגליה ועל חזה. בדמיונה היא הושלכה ממנה ושקעה בקרקעית הים.

"ג'ני-קייק, קומי עכשיו," אומרת אממה. הילדה קמה בכפדות מהרצפה. אותו צער שנחוה לחינם, אותו צער תם ונשלם. שוב ושוב, לא-כלום.

"הו, ג'ני-קייק," אממה אומרת בעצב, מפני שג'ני שקטה כל כך, חיוורת כל כך. הם באו הנה אל האי בשביל אור השמש, בשביל לשחק, כדי להפיח בג'ני את ילדותה. ילדותה חומקת מהם, מכולם. מי מנחה ככה את ג'ני?

"בואי נשחק במספרה," אומרת אמה. "אני אהיה הספרית

ואת תהיי ילדה קטנה."

ג'ני נותנת לה לסרק ולסדר את שערך.

"את כל כך יפה," אומרת אמה.

אבל היא כל כך עגומה, כל כך לא

דואגת לעצמה. חבולה בכל מקום.

אמה מפסקת את שערך בזהירות רבה. היא מביאה קערה עם מים וסבון ומצחצחת

וגוזזת את הציפורניים של ג'ני. כולה מסודרת עכשיו. ילדה קטנה ומסודרת בשמלה

נקייה שיוצאת לאכול ארוחת ערב בליל קיץ.

"קדימה, ג'ני," אמה מאיצה בה. "אנחנו רוצים להגיע הביתה כשיש עוד אור בחוץ."

ג'ני עוברת לאט בפתח הדלת שאביה פותח לקראתן.

"יש לי רעיון," אמה אומרת. "אני אהיה מצעד ואת הילדה הקטנה שהולכת בעקבות

המצעד."

ג'ני רחוקה כל כך. היא מחייכת כדי לגרום לאמה להפסיק לפטפט. היא תהיה מה

שתהיה. אין לה כוחות, אין כישרון, אפילו לא כישרון לאהבה. היא שוכבת כשפניה

מטה, פניה קבורים בסדין מטונף. הגבר שוכב לצדה. היא יכולה לחוש את ליבו הפועם

על זרועה. הולם כמו איזה שייר מהחיים. מכונה נהדרת, מנוע חרב, תופס פיקוד, מזיז

אותה. המכונה מוציאה אותה מהדלת, אל רחובות העיירה.

יש זירת ריקודים במסעדה. לפעמים ג'ני רוקדת שם עם אביה. היא רוקדת כשהיא

עומדת על נעליו בשעה שהוא זז ברחבי הזירה. המסעדה די יקרה. התפריט כתוב בגיר

על הלוח שעובר משולחן לשולחן. הם הולכים למסעדה הזו בעיקר מפני שג'ני אוהבת

את הלוח. היא יכולה להעמיד פנים שזה בית הספר. בכל שולחן יש נר, וג'ני מכבה

אותו בנשיפה בתחילת כל ארוחה. זה מטביע את השולחן שלהם בתוך בין ערביים

עמוקים. לפעמים המלצרית מדליקה את הנר מחדש, וג'ני שבה ומכבה אותו. היא

יכולה להעמיד פנים שזה יום הולדתה, שוב ושוב. הוריה מניחים לה לעשות את זה. הם

מניחים לה לעשות כל דבר שלא פוגע ברגשות הזולת. בדרך כלל זה עובד.

באמצע הארוחה הם משגיחים במריבה בשולחן הסמוך. גבר צועק על האישה שיושבת לצדו. הוא לא נראה כעוס, אבל הוא אומר דברים שאינם מתקבלים על הדעת. האישה מניחה את ידה בעדינות על לחיו. הוא לא מנער את ידה הגם שלא נראה שהוא מתיר לה ללטף אותו. ידה של האישה חוזרת אל חיקה.

"אנחנו הורסים לאחרים את ארוחת הערב שלהם," אומרת האישה.

"לא אכפת לי מהאחרים," אומר הגבר. "אכפת לי ממך."

הצחוק של האישה גבוה וחסר מנוח. פניה שלוים אך ידיה רועדות. העצמות בוהקות מבעד לעורה המתוח. שוררת אווירה של דם, ריקבון, של ריח האהבה.

"שום דבר לא חשוב חוץ ממך," האיש שב ואומר. הוא מבקש לגעת בה מעבר לשולחן והופך כך את הפרחים ואת היין על פיהם.

"מה אכפת לך מה חושבים האחרים?" הוא אומר.

"אני לא מבינה בשביל מה אנשים יוצאים לבלות אם הם לא באמת מתכוונים ליהנות," לוחשת אמה של ג'ני.

ג'ני לא מדברת. קללותיו של הגבר מתגרות באוזניה. המציאות של הזוג הזה, שנעלמה ונמוגה, אוחזת בעיניה. היא לא גורעת עין מהשולחן הנטוש, מהחורבות שנותרו שם. בכל מקום שורר אי-סדר. אפילו בעיניים של הוריה.

"מחר אנחנו יוצאים לשייט," אומר אביה. "יהיה יום יפה."

"הייתי אומרת שלאישה ההיא היתה איזו בעיה שם," אומרת אמה של ג'ני.

בחוץ, השקיעה פיזרה את הערפילים של אחר הצהריים. השמש מפיקה פסי משוט ארוכים בין העננים. בסופו של יום, היום שב בחריקה אל הצוהר כמו מנור. ג'ני הולכת במורד הרחוב בין הוריה. בפניית הרחוב, כמנהג הילדים, היא מזנקת באוויר, נתמכת רגע בידיהם.

ועכשיו הוא חלף לבלי שוב, הרגע הזה. לילה ירד.

"יש לילה כבר המון זמן," אומר הגבר. הוא מתגלח מעל הכיור. פניו, עד כסנטימטר מתחת לעיניו, הם מסיכה לבנה של קצף. פיו הוא חור אפל במסיכה.

ג'ני מסוחררת מסביאה. הסדינים לבנים, הקירות לבנים. באזור מסוים בחדר התקרה מוגבהת. היא מיתמרת בחן לשום דבר מיוחד פרט לנורה אחת המוצלת ברצועות עץ.

המסגרת סביב האור ניכרת בבירור. כאילו האור נלכד בתוך כלוב. האור כמוהו כדבר פראי שם למעלה, לחוץ כנגד התקרה, יצור זועף וזועם שכנפיו נטויות.

יש בחדר כסא, שולחן, שידה ומיטה. יש מילקשייק בכוס על מגש פח. על פני החלב עלי כותרת ירקרקים של עובש מתפשטים מהצדדים פנימה.

"נקי את עצמך ונצא," אומר האיש. ג'ני פונה בצייתנות אל הכיור. היא גוחנת מעל פתח הניקוז השחור העגול. היא מתיזה מים על ידיה ועל פניה. פתח הניקוז נדמה סבוך מאוד. רשתות, מבוכים, תעלות מוצא, שרוכים וקורים של חומר. בקרקעיתו של פתח הניקוז היא מבחינה בנקודת אור זעירה. היא משוכנעת בזה. ילדים שוכבים שם, תחת האור, נמים את שנתם. היא רואה אותם בבהירות רבה, פיותיהם הקטנים המתוקים פתוחים באור.

"אנחנו יודעים יותר מדי," אומרת ג'ני. "כולנו יודעים יותר מדי, כמעט באותו רגע." "נקי את עצמך טוב יותר," אומר הגבר.

"אתה יכול לצאת כבר עכשיו. אני אפגוש אותך שם," אומרת ג'ני. מפני שיש לה תכניות לעתיד. כל חייה ג'ני חיה למען שום דבר, אם לא למען עתידה. הזמן עבר בינה לבין הגבר, ולו רק במשך שנים. מה לזמן ולבלתי נמנע שביחסים? בלתי נמנע הוא שיש לחיות, לא לאהוב. שהרי לא זכרה אותו מאז ומעולם? וחזתה בו עולה וצומח מנשיקה? כשהיא לבדה, היא מהדקת את החבל שכרוך סביב המטען שלה. התיק ריק. היא הגיעה למקום האחרון הזה עם שום דבר בעצם. היתה עם האיש הזה הרבה מאוד זמן. הלכה ופחתה ככל שהמשיכה ללכת בעקבותיו. היא רוצה לעשות את זה נכון, אבל אצבעותיה מסתבכות בחבל. כאילו אצבעותיה קרות, החבל סבוך בקשרים וספוג במי ים. כל כך קשה להתארגן. היא עוצרת רגע ואז נזכרת בבהלה שהיא צריכה ללכת לשירותים. זה הדבר שהכי חשוב לזכור. כמעט יורדות לה דמעות מפני שכמעט שכחה.

"אני צריכה ללכת לשירותים," היא מייבבת.

אמה מובילה אותה לשם.

"זה לא חדר אמבטיה כזה נחמד," אומרת אמה. מים זורמים כאן רק לפרקים. עכשיו לא. יש סמרטוטים על הרצפה. האור נופל מלוכלך דרך החלון.

"עזרי לי אמא," אומרת ג'ני.

הבטן שלה מתהפכת. היא מפחדת לטנף את עצמה. היא רוצה לצאת רגע אל האוויר הפתוח ולנקות את הראש. ראשה מלא שקרים.

מחוץ לשירותים, שם בחוץ, היא זוכרת, נמצא הסיפון של סירת המנוע. המפרשים הירוקים, שצבעם דהה למין סגנון של כחול, מתנפנים ברוח, הולמים כמו לוחות. היא סוגרת את הדלת של חדר השירותים. כאן בחוץ האוקיינוס האטלנטי מחוספס וכחול וקר. מובן שאין סכנה. המנועים פועלים; הם משיבים את האנשים אל הרציף. המפרשים שוקלים כמו עץ. אין סכנה. היא בסדר גמור. היא רק ילדה קטנה. היא עם אמה ואביה. הם בחופשה. הם שטים סביב האי עם תיירים אחרים. אביה תכנן טיול לכל יום ויום בחופשה. עכשיו הם כמעט בבית. אף אחד לא נוהג בפזיזות. אנשים יושבים בשקט בסירה או מסתובבים במתינות, אוספים חבלולים או מותחים כבלים או עוזרים לילדים ללבוש סוודרים. ג'ני רואה את האיש מחכה על הרציף. המנועים מייללים חזק יותר ככל שהסירה נהדפת לאחור, ניגפת ברכות כנגד הצרורות הכרוכים בבד. המכונה האיומה מייבבת עוד ועוד. היא יורדת ויוצאת אל זרועותיו.

הוא מנשק אותה כשם שינשק אחרת. הוא קשוח בזרועותיה, מכאיב תחילה, אבל אז נעשות ידיו עדינות יותר, בטוחות יותר בידיעה שהיא נענית לו. לשונו מעמיקה, מכאיבה בפה. אהבתו עומדת עכשיו ברשות עצמה. סוף-סוף היא שלמה.

תמי שני
לילי ויקו

תמי שני, בעלת תואר MFA ממכון פראט בניו יורק. היתה הבעלים של חברת CD Worm שפיתחה ספרים אינטראקטיביים לילדים, ועבדה כמעצבת גרפית בארץ, בקליפורניה ובניו-יורק. ספרה הראשון, כתונת משחק, שיצא בשנת 2015 בהוצאת אחוזת בית, זכה בפרס שרת התרבות לספר ביכורים. הסיפור לילי ויקו המובא כאן, נכתב במסגרת סלון הכתיבה של ענת עיהר.

ללי ויוקו | תמי שני

יוקו וללי הגיעו הביתה באותו היום. יוקו בשביל אמא בחבילה מסין, וללי בשביל אילי, מחנות החיות. שתיהן היו חדשות ולבנות, רק שהכלבה, אמא סיפרה לאסתי השכנה, לא מפסיקה ללכלך מאז שהגיעה, ויוקו, כפרה על הדבר העגול הלבן הזה, לא רק שמנקה אחריה, גם מצייתת לפקודות קוליות.

ביום הגעתן ללי לא הפסיקה לנבוח על יוקו, אפילו שהיא לבנה, אבל אחר כך הן דווקא הסתדרו מצוין. לפעמים יוקו היתה מרכיבה את ללי על הגב בזמן שניקתה ואמא אמרה שחבל שיוקו לא יודעת גם להוריד את ללי למטה ולאסוף לה את הקקי. אמא מילאה מים בקומקום, ואסתי אמרה לאמא משהו שלא היה ברור בגלל שיוקו בדיוק הודיעה: "It's twelve PM. Starting scheduled clean up" והתחילה לקרקש.

"מגניב, אסתי קראה, "שמו לו קול של אישה."

אמא חייכה ואמרה ליוקו: "Yoko, go back to dock", ויוקו עצרה מיד, אמרה: "Going back to dock", חזרה למרפסת בלי ציוץ נוסף, ונעמדה במקום שלה בפינה. "אם הפסקת את זה בגלל הרעש, אז זה לא מפריע לי", אסתי אמרה לאמא. אמא אמרה, "כן, היא באמת די שקטה, נכון?" וקראה: "Yoko, resume cleanup". יוקו אמרה: "Resuming cleanup".

"אני לא רוצה לצאת גזענית כי אני לא", אמא אמרה לאסתי והניחה על השולחן שתי כוסות קפה וקערה עם לבבות של שוקולד. "פשוט אני מנסה להבין את זה, הבטיחו לנו שזה לא סוג שנושך..."

"אולי היא היתה פעם כלבה צבאית או משטרתית או משהו?"

אמא אמרה, "מה פתאום, מה, עוד לא ראית אותה? כלבת צמר לבנה בגודל של אפצ'י."

אילי בחרה לה לב אדום וקלפה את העטיפה הנוצצת. היא תחבה את כולו אל פיה בלי לקלקל את הצורה וכמעט בלי להתלכלך. אחר כך הצמידה אותו בלשונה אל כיפת החך, והשוקולד נמס והתפשט חם וסמיך. כשהתמוסס כולו והפה התרוקן, בטנה של אילי שוב נמלאה געגוע. מגע הפצפוצים שנשארו על הלשון הזכיר לה את הלשון המחוספסת של ללי ואת זה שעבר בקושי יום מאז אתמול וכל אחד יודע כמה זה עשר פחות אחד. היא זקפה שוב את אצבעותיה ליתר בטחון, אבל החשבון יצא אותו חשבון ומה שזה אמר זה שנשארו עוד תשעה ימים עד שמותר יהיה לשחרר את ללי מההסגר. גם אמא הסתכלה על האצבעות של אילי ואמרה, "לכי לשטוף ידיים ממי, ולא לגעת בדרך בשום דבר."

אילי הלכה לחדר המקלחת ונעמדה על השרפרף מול המראה. אילי שבמראת חדר המקלחת היתה לבושה בשמלה ורודה שמסתובבת לבד. גם ללי הגיעה מהחנות לחיות מחמד עם שמלה כזאת, אבל לא בדיוק. של ללי הייתה יותר קצרה משל אילי ולא ממש מסתובבת, ובעצם זו לא היתה שמלה אלא חצאית, שלללי לא אהבה בכלל. כשאף אחד לא ראה, היא אפילו הורידה וקרעה אותה לחתיכות מרוב שלא רצתה ללבוש אותה, ואז כשיוקו ניקתה את הבלגן אחריה, הטול של החצאית עשה לה בלגן בפנים, ולקח לאמא מלא זמן לשחרר את זה.

"באמת שאין לי כוונה רעה," אמא המשיכה לספר, "ואין לי בעיה עם שום עדה, אבל חוץ מעל אפריקאים, הכלבה לא נבחה על אף בן אדם ברחוב בכל הפעמים שהורדתי אותה, ואני שמתתי לב לזה. זה קרה יותר מפעם אחת, אם זה היה פעם אחת או שתיים הייתי אומרת שזה צירוף מקרים, אבל זה לא, היא פשוט מתעצבנת כל פעם שהם עוברים לידה. ניסיתי לעצור את הכלבה והילד קילל אותי ובעט בכלבה עם נעלי פקקים."

אילי הביטה מטה. כפות רגליה נחו בתוך נעלי עקב שקופות עם נוצצים שכלבות לא יכולות ללכת בהן. אילי הזדקפה על קצות אצבעותיה ונשענה על הכיור כדי לבדוק אם גם בבואתה שבמראה נועלת נעליים רועשות, מהסוג שאסור לנעול לגן. כשהתעייפה ממאמציה, שוב הביטה מטה ורקעה שלוש פעמים על השרפרף.

מהמטבח אסתי אמרה, "שתדעי לך, בלי להכליל, שכלבים נובחים באופן קבוע גם על ערבים וחרדים. זה בגלל שהם מריחים מהם את הפחד."

בגלל כתמי השוקולד החום של האילי שבמראה, נזכרה אילי האמיתית שאתמול בערב, רגע לפני שלקחו את ללי להסגר, היא שוב עשתה במרפסת, ומזל שאף אחד לא שם לב אחרי כל הצרות שהיא עשתה. אילי שטפה את השוקולד וחזרה למטבח.

אמא הייתה שעונה על מסעד הכיסא. היא לגמה לגימות קטנות ואטיות מן הקפה. כל לגימה לוותה באנחה חרישית. בין לגימה ללגימה היא הניחה את הספל אבל עשר אצבעותיה הדקות המשיכו לחבוק אותו.

"אמא, בא לי לקשט לך את הרגליים," אילי אמרה.

"בסדר ממי," אמא השיבה חרישית.

"אחר כך תקשטי גם את שלי?" אסתי צחקה ואילי הנהנה בראשה, הביאה את ערכת הקעקועים ואת צבעי הגוף שלה וזחלה מתחת השולחן.

תחילה קרבה עצמה לכפות רגליה של אמא, שנחו ברפיון אחת על קרסול רעותה. היא הפרידה בין כפות הרגליים והעמידה אותן בצורה מסודרת. אחר כך הקיפה בעדינות את קרסולה של אמא בעיפרון ורוד עד שהשלימה מעגל של צמיד וציירה עליו פרחים ולבבות אדומים. כשסיימה, חשבה אילי שהצמיד יצא לה דומה יותר לקולר, וחיברה לו בעפרון שחור רצועה, שהשתלשלה במורד עקבה של אמא עד לרצפה, עברה את הרגל הדקה מידי של הכיסא, והקיפה בלולאה את רגל השולחן היציבה.

אילי זחלה מעט אחורה ובחנה את מה שיצא. רגלה של אמא זזה קצת הצדה, ואילי האריכה בעיפרון השחור את הרצועה עד שהגיעה שוב אל העקב.

"קצת מסריח פתאום," אמא אמרה מעל השולחן.

"נכון?" אסתי השיבה בשאלה.

"אילי, את צריכה קקי ממני?" אמא שאלה ואילי אמרה שלא ועברה לטפל ברגליה של אסתי. בהונותיה של אסתי התנועעו בכפכפי האצבע כמו עשרה מחושים ואילי שקלה לנקד אותם באישונים. היא הביטה בערכה והתלבטה בעניין הצבע. הריח שאמא דיברה עליו התחיל להציק גם לה והרעש של יוקו הפריע לה פתאום להתרכז. הוא הלך והתגבר והריח נעשה יותר ויותר מסריח. היא הציצה מבין רגלי הכיסא על יוקו. יוקו התקרבה מכיוון המרפסת ושובל חום ליווה אותה. השטח שכבר הספיקה לנקות גם הוא היה צבוע בחום. היא רצתה להזהיר את יוקו ולשלוח אותה חזרה למקום שלה במרפסת, אבל יוקו הבינה רק פקודות באנגלית. אילי זחלה ויצאה מתחת לשולחן. אמא ואסתי בדיוק לקחו כל אחת שוקולד מהקערה ואילי צפתה בדריכות בעטיפות המתקלפות ובלבבות המתמעטים.

סְפִיָּיִם גיליון פברואר 2020
סלון הכתיבה של ענת עינהר 0502321425
Anat Einhar בפייסבוק